

ÜSTÜN ZEKALI ÇOCUKLAR

(TANIMI-ÖZELLİKLERİ VE AİLELERE ÖNERİLER)

NEVŞEHİR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
PSİKOLOJİK DANIŞMANI

NEVŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

ZEKÂ NEDİR?

Bireyin gerek sorunları çözerken gerek çevreye uyum sağlarken var olan tüm yetenek ve becerilerini kullanması ile ortaya çıkan düzeydir.

- Üstün Zekalı: Zeka bölümleri çeşitli ölçeklerde sürekli olarak 130 ve daha yukarı olanlardır.

Üstün Yeteneklilerin Özellikleri

- Beden Özellikleri
- Zihin Özellikleri
- Sosyal Ve Duygusal Özellikleri
- Yetişkinlik Çağı Özellikleri Üzerinde Duracağız.

Beden Özellikleri

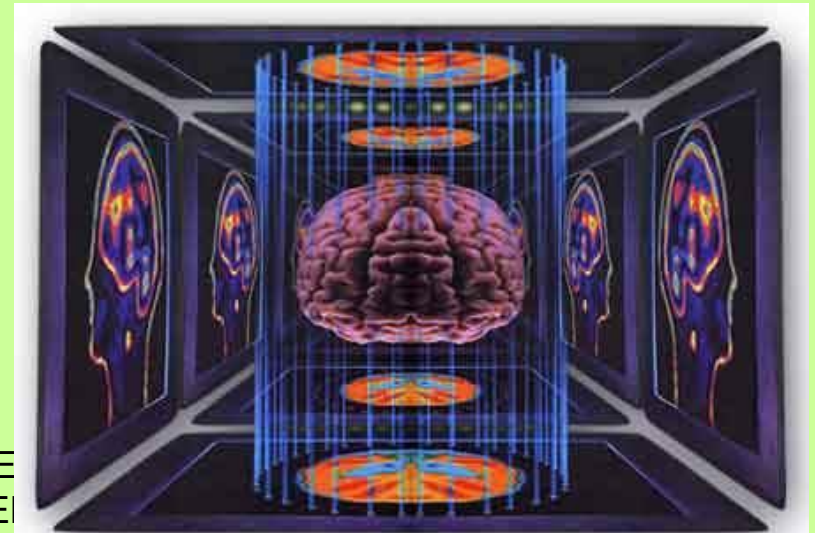
- Beden yapıları ve genel sağlık durumları yaşıtlarına oranla üstündür.
- Doğumda normalden daha ağırdırlar.
- Boy uzunlukları ve ağırlıkları normal çocuk grubuna göre daha fazladır.
- Konuşma, yürüme ve diğer devinimsel etkinliklerinde öğrenmede bir erkenlik görülür.

Zihin Özellikleri

- Çabuk ve kolay öğrenirler.
- Sözcük dağarcığı çok zengin olur.
- Soyut konulara ilişkin ilgileri fazladır.
- Duydukları, gördükleri ve okuduklarını uzun süre bellekte tutarlar.
- İlgilendiği alanları genişletir.
- Çok soru sorarlar.
- Hazır cevap uyanık ve gergindirler.

- Zihinsel işlemleri kolaylıkla başarırlar.
- Genelleme yapmada, ilişkileri görmede, bilgilerin transferinde, mantıki çağrışımlarda ileridirler.
- Akademik konularda yaşıtlarından 1 – 2 yıl ileridirler.
- Her alandaki okul çalışmalarında normalden 1 – 2 yıl üstündürler.

- Sınıf düzeylerinin 1–2 yıl üstündeki kitapları okumaktan hoşlanırlar ve anlarlar.
- Diğer çocukların farkında olmadığı pek çok alanda bilgi sahibidirler.
- Çoğunlukla okula başlamadan önce okuma – yazma öğrenirler.
- Pratik bilgileri çoktur

Sosyal Ve Duygusal Özellikleri

- Arkadaşlar arasında popülerdirler.
- Yeni ve değişik durumlara kolay ve çabuk alışırlar.
- Ders çalışmalarının yanında sosyal etkinliklere de önem verirler.
- Grup içinde lider olurlar.
- Okulu sever ve isteyerek giderler.

- Kolayca arkadaşlık kurabilirler.
Arkadaşlarını kendilerinden yaşça 2-3 yaş ileri olanlardan seçerler.
- Nüktedandırlar, yerinde hikâye ve fıkra anlatmaktan hoşlanırlar.
- Kendilerine ait orijinal ilgileri vardır.

Yetişkinlik ađı zellikleri

- Evlenme ve yuva kurmada normallere oranla bir farklılık görülmemekle beraber boşanma azlığı dikkat çekmektedir.
- ođunluđu serbest meslek ve üst kademelerde görev almaktadır.

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARDA GÖRÜLEN OLUMSUZ DURUMLAR

- 1. Rutin ödevlerden çabuk sıkılırlar.
- 2. İşleri kendi bildikleri gibi yapmak isterler.
- 3. Sınıfta çok fazla dikkat çekebilirler.
- 4. Başkalarının göremediği ilişkileri görebilir ve dersin çoğunu sadece bu konuda tartışmaya ayırmak isteyebilirler.

- 5. Bazen bir projeyi bitirip diğetine başlamayı istemeyebilirler.
- 6. Ara sıra hayallere dalarlar ve dikkatleri dağılır.
- 7. Diğere öğrencilerin "sönük" kalmalarına sebep olabilirler.

- 8. Kendilerine çok da faydalı olmayan eserlere gereğinden fazla zaman harcayabilirler.

- 9. Yersiz espriler yapabilirler.
- 10. Bazen gereğinden fazla yenilikçi olabilirler.
- 11. Başarısızlıklardan çok çabuk etkilenebilirler.
- 12. Aşırı derecede otoriter olabilirler.
- 13. Başkalarının fikirlerine yeterince önem vermeyebilirler.

AİLELERE ÖNERİLER

1. Ne kadar üstün zekâlı olursa olsun, çocuğunuzun hâlâ bir çocuk olduğunu unutmayınız. Sevgiye olduğu kadar denetlenmeye, disiplinli bir ilgiye, ana-babasına kabul edilmeye, kişisel bağımsızlığını kazanmaya ve sorumluluklar almaya gereksinimi vardır.

2. Çocuğun yetiştirilmesinde ana, baba birlikte çabalamak durumundadırlar. Sayıları, zamanı, sözcüklerin söylenişini v.b öğretirken, gerek evde gerekse çevrede ortak bir sorumluluk almaları önemlidir.

3. Çocuğun okuma, müzik, şiir, düşünülerini tartışma ve kendini ifade etme becerilerini geliştirmesi üzerinde önemle durulmalı, çocuğa bol bol kitaplar okunmalıdır, ilgi duyduğu/okuldaki faaliyetleri yakından izlenmelidir.

4. Mutlu bir aile ortamının çocuğun gelişimindeki öneminin unutulmaması gerekir. Sonu gelmeyen tartışmalar, boşanma her çocuk gibi üstün zekalı çocuğu da çok etkiler.

5. Üstün zekâlı çocuklar yaşitlarından önce yetişkin sorunlarına ilgili ve duyarlı hale gelmektedirler. Örneğin: cinsiyet, ölüm, hastalık, savaş, parasal konular v.b.

Bu alanlardaki deneyimlerinin eksikliği sonucu, sorunları çözümede güçlüklerle karşılaşır, onlara söz konusu ve benzeri alanlarda ana-babalar gerekli yardımları yapmalıdır.

6. İyi kitapların, dergilerin ve diğer araç ve kaynakların evde çocuğu eğitmekteki önemi daima göz önünde tutulmalıdır. Ansiklopedi, çeşitli levhalar benzeri kaynaklar bu açılardan önemlidir

7. Çocuğun sağlam bir öğrenme temeline sahip olmasını sağlamak için, müzelere, tarihi yerlere, sanat galerilerine, v.b yerlere götürülmesi çeşitli kaynaklarca önerilen bir husustur.

8. Ana, babalar özellikle çocuğun sormuş oldukları sorulara "yeter artık" diye yanıt vermemeye dikkat etmelidirler. Altıncı maddede değinilmiş olan konulardaki sorularını, azarlayarak ya da yanlış biçimde yanıtlamaktan kaçınmaları hele, bunları büyüyünce öğrenirsin diye baştan savma yanıtlar vermemeleri gerekmektedir. Çocuğun tüm sorularına, ister uygun bir ortamda sorulmuş olsun isterse olmasın doğru yanıt vermek durumundadır.

9. Ana-babalar çocuklarının tüm yaşantısını aşırı biçimde yönlendirmekten de kaçınmalıdırlar. TV seyretmek, resimli mecmualara bakmak, oyun oynamak v.b etkinlikleri yapmak da onların hakkıdır.

NEVŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

10. Çocuęun, fantezileri, varsa hayali arkadaşları, alışılmışın dışındaki dūřünūleriyle doğrudan ya da dolaylı biçimde olumsuz tutum takınmaktan ve alay etmekten kaçınmalıdır.

11. Çocuğun ilgi ve üstünlük gösterdiği dallarda, ana babalar yeterli kalamadıkları zaman, olanakları el verdiğince özel ders v.b kolaylıkları çocuklarına sağlamalıdır.

12.Başarılarını ne abartın ne de umursamaz ya da olduğundan aşağı biçimde değerlendirin.

13.Beklentilerinizi çok aşağı ya da çok yukarıda tutmayın

14.Çocuđunuzu asla, diğer çocuklarınızla veya akranları ile kıyaslamayın.

15.Çocuđunuzu, üstün zekâlı olduğu için deđil, çocuđunuz olduğu için sevin.

16. Anne-babalar her alanda mükemmelliyetçilik arayışı içinde olmak yerine, kendileri için gerçekten önemli olan etkinliklerde bu arayışa girmelidirler.

NEVŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

17.Harekete dayalı becerilerin geliştirilmesinde aileler çocuklarına destek olmalıdır.

18. Çalışma alışkanlığı geliştirilmelidir.

19. Aileler çocuklarının yaşam felsefesinin oluşturulmasına yardımcı olmalıdır.

NEVŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

KATILIMINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER...

NEVŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ